

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمان
مرکز کسب و کار

واکاوی وضعیت شرکت های دانش بنیان در استان کرمان بارویکرد آماري و تحلیلي

بهنام بنی اسدی - تابستان ۱۴۰۳

(بر اساس دیتا های مستخرجه از معاونت توسعه شرکت های دانش بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری)

تعریف شرکتهای دانش‌بنیان در ایران

در کشور ما، شرکتهای دانش‌بنیان بر اساس آیین‌نامه مصوب هیات وزیران در خصوص نحوه حمایت از شرکتهای و موسسات دانش‌بنیان و فناور تعریف می‌شوند. طبق این آیین‌نامه، شرکتهای دانش‌بنیان به شرکتهایی گفته می‌شود که شرایط زیر را دارا باشند:

- پایه فعالیت آنها بر اساس علم و فناوری باشد.
- در یکی از حوزه‌های نوین فناوری، تحقیق و توسعه انجام دهند.
- محصولات و خدمات جدید، فناورانه و مبتنی بر دانش فنی و نوآوری بالا ارائه کنند.
- به طور مستقل به فعالیت‌های تحقیق و توسعه بپردازند.
- دارای مالکیت فکری و یا حقوق مالکیت صنعتی باشند.
- حداقل دو سوم از اعضای هیات مدیره و مدیر عامل آنها دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و یا بالاتر در رشته‌های مرتبط باشند.
- حداقل ۷۰ درصد از سهام آنها متعلق به اعضای هیات مدیره، مدیر عامل، کارکنان و یا اعضای حقیقی و حقوقی وابسته به آنها باشد.

تعریف شرکت‌های نوپا، نوآور و فناور در ایران

در آیین‌نامه جدید ارزیابی و دسته‌بندی شرکت‌های دانش‌بنیان مصوب سال ۱۴۰۲، شرکت‌های دانش‌بنیان به سه دسته نوپا، نوآور و فناور تقسیم می‌شوند. این دسته‌بندی بر اساس سطح نوآوری، پیچیدگی فناوری، میزان فروش و اشتغال‌زایی انجام می‌شود.

شرکتهای دانش بنیان نوپا

• تعریف: شرکتهایی که در مراحل اولیه فعالیت خود هستند و محصولات یا خدمات جدید و نوآورانه ارائه می کنند.

• شرایط:

- فروش سالانه کمتر از ۵ میلیارد تومان
- ارائه مستندات فنی دال بر نوآوری و خلاقیت در محصول یا خدمت
- عدم سابقه ارائه مستندات فنی به دبیرخانه معاونت علمی و فناوری

• مزایا:

- معافیت مالیاتی ۵ ساله
- معافیت از حقوق گمرکی و سود بازرگانی برای واردات تجهیزات
- استفاده از تسهیلات و حمایت های دولتی

شرکت‌های دانش‌بنیان نوآور

• تعریف: شرکت‌هایی که محصولات یا خدمات نوآورانه ارائه می‌کنند و به مرحله تولید انبوه و بازاریابی رسیده‌اند.

• شرایط:

- فروش سالانه بین ۵ تا ۵۰ میلیارد تومان
- ارائه مستندات فنی دال بر نوآوری و خلاقیت در محصول یا خدمت
- سابقه ارائه مستندات فنی به دبیرخانه معاونت علمی و فناوری

• مزایا:

- معافیت مالیاتی ۱۰ ساله
- معافیت از حقوق گمرکی و سود بازرگانی برای واردات تجهیزات
- استفاده از تسهیلات و حمایت‌های دولتی

شرکتهای دانش بنیان فناور

○ تعریف: شرکتهایی که محصولات یا خدمات با فناوری پیچیده ارائه می کنند و در بازارهای داخلی و خارجی حضور فعال دارند.

○ شرایط:

○ فروش سالانه بیش از ۵۰ میلیارد تومان

○ ارائه مستندات فنی دال بر پیچیدگی فناوری در محصول یا خدمت

○ سابقه ارائه مستندات فنی به دبیرخانه معاونت علمی و فناوری

○ مزایا:

○ معافیت مالیاتی ۵ ساله

○ معافیت از حقوق گمرکی و سود بازرگانی برای واردات تجهیزات

○ استفاده از تسهیلات و حمایت های دولتی

تعریف شرکتهای دانش‌بنیان در اروپا

- در اروپا، تعریفی واحد برای شرکتهای دانش‌بنیان وجود ندارد و هر کشور معیارهای خاص خود را دارد.
- با این حال، به طور کلی، شرکتهای دانش‌بنیان در اروپا به عنوان شرکتهایی شناخته می‌شوند که:

- در مراحل اولیه فعالیت خود باشند.
- پایه فعالیت آنها بر اساس علم و فناوری باشد.
- محصولات و خدمات جدید و نوآورانه ارائه کنند.
- پتانسیل رشد بالایی داشته باشند.
- برای ایجاد شغل و ثروت‌آفرینی تعهد داشته باشند.

تعریف شرکتهای دانش‌بنیان در آمریکا

○ در آمریکا، شرکتهای دانش‌بنیان به عنوان شرکتهای کوچک و نوپا (Small Business Innovation

Research - SBIR) شناخته می‌شوند. این شرکتهای باید شرایط زیر را دارا باشند:

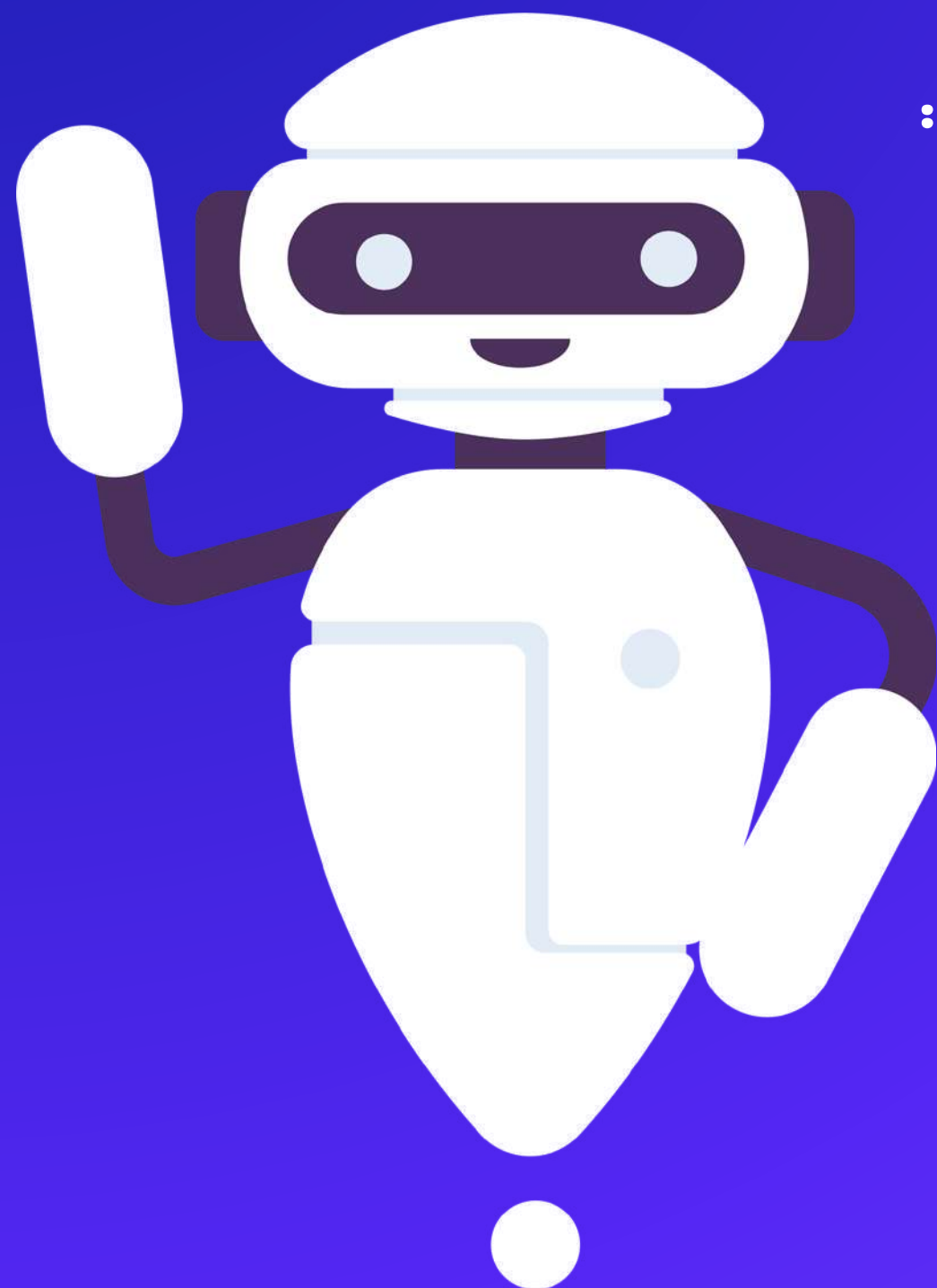
○ کوچک باشند، به طوری که تعداد کارکنان آنها کمتر از ۵۰۰ نفر باشد.

○ مالکیت و مدیریت آنها در دست افراد آمریکایی باشد.

○ در زمینه تحقیق و توسعه فعالیت کنند.

○ محصولات و خدمات جدید و نوآورانه ارائه کنند.

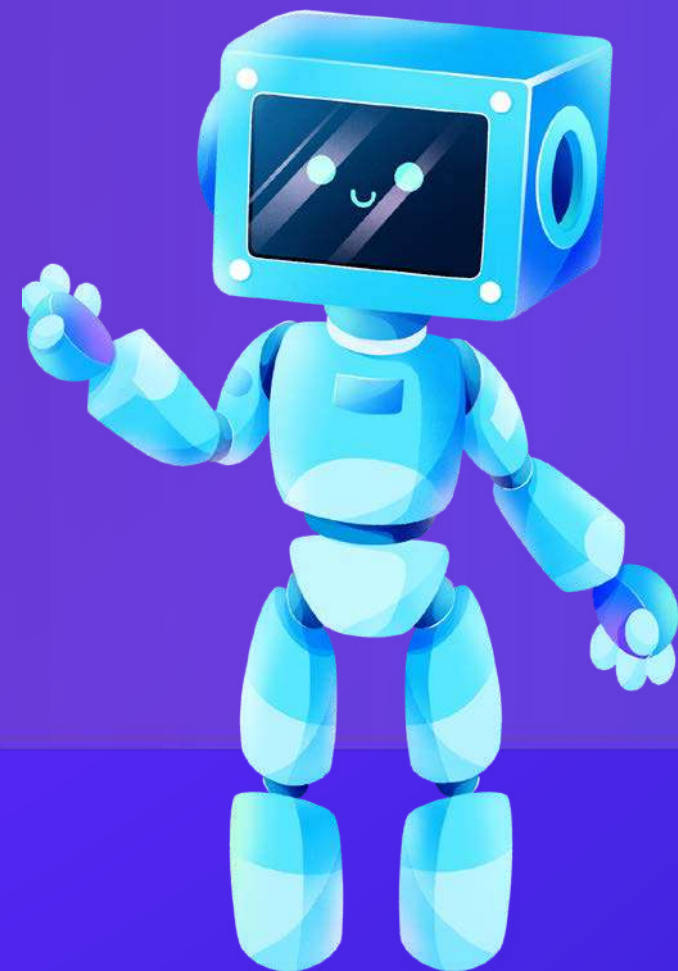
○ پتانسیل رشد بالایی داشته باشند.

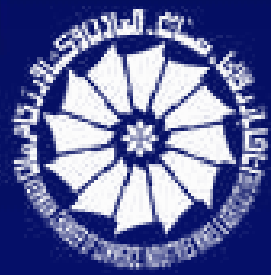

نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در توسعه استان کرمان

- استان کرمان با دارا بودن سابقه تاریخی غنی، منابع طبیعی فراوان و نیروی انسانی جوان، پتانسیل بالایی برای توسعه در زمینه‌های مختلف دارد.
- شرکت‌های دانش‌بنیان به عنوان یکی از مهم‌ترین بازیگران عرصه علم و فناوری، می‌توانند نقش کلیدی در توسعه پایدار و همه‌جانبه این استان ایفا کنند.

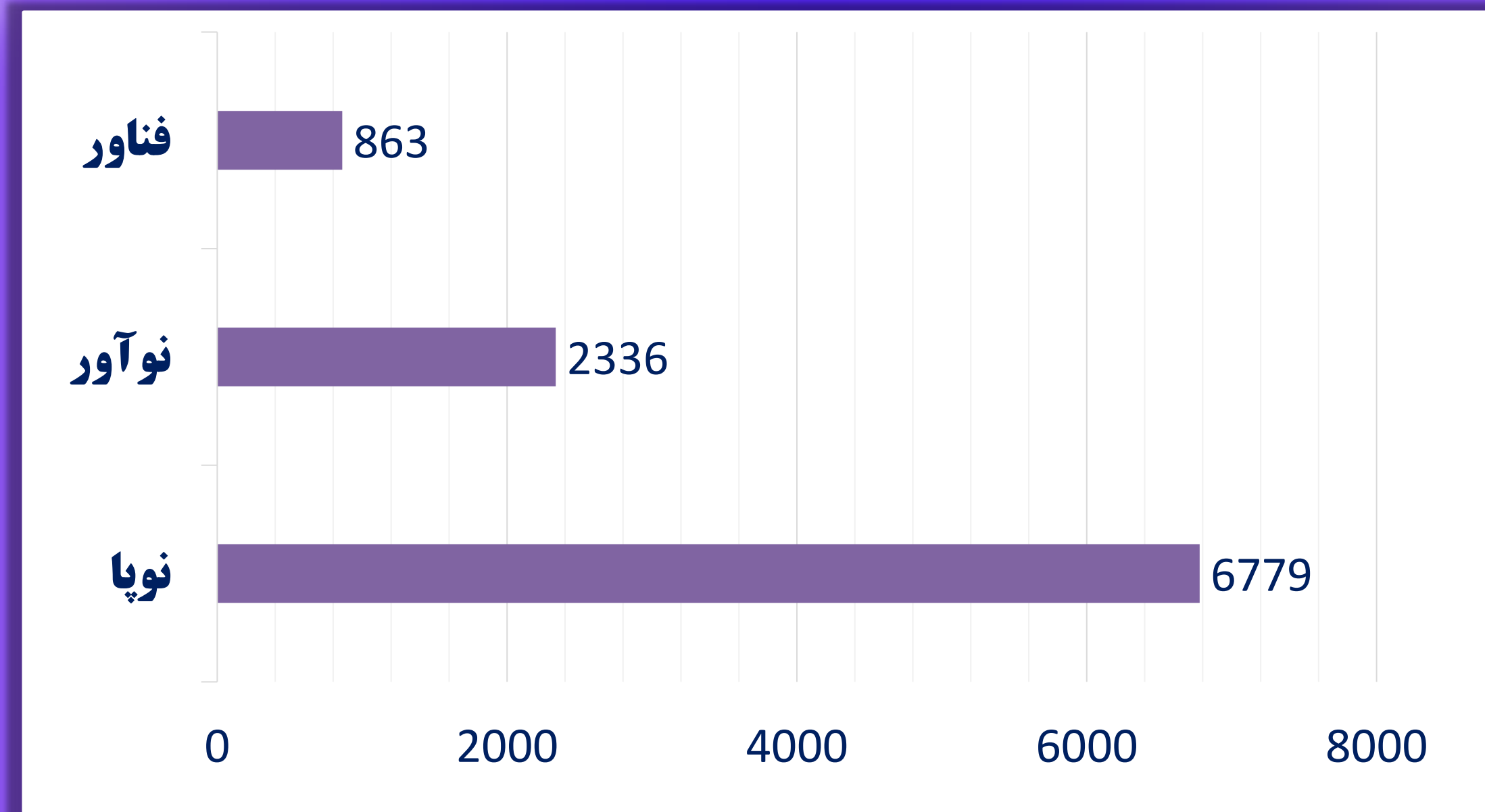

نقش های کلیدی در استان کرمان

- ایجاد اشتغال: شرکتهای دانش بنیان به دلیل ماهیت فناورانه خود، از جمله کارآفرین ترین بخش های اقتصاد هستند و به طور مستقیم و غیرمستقیم برای تعداد زیادی از افراد در استان کرمان اشتغال ایجاد می کنند. این امر به کاهش نرخ بیکاری و افزایش سطح درآمد مردم استان کمک می کند.
- نوآوری و خلاقیت: این شرکتها با انجام تحقیقات و توسعه و ارائه محصولات و خدمات جدید و نوآورانه، به ارتقای سطح دانش و فناوری در استان کرمان کمک می کنند. این امر می تواند منجر به افزایش بهره وری در بخش های مختلف اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی مردم استان شود.
- رقابت پذیری: فعالیت شرکتهای دانش بنیان در استان کرمان می تواند به افزایش رقابت پذیری در بخش های مختلف اقتصادی و در نهایت توسعه اقتصادی استان کمک کند. این امر به جذب سرمایه گذاری و ایجاد فرصت های جدید برای کسب و کارها در استان منجر خواهد شد.
- حل چالش های استان: شرکتهای دانش بنیان می توانند با استفاده از خلاقیت و نوآوری خود، به حل چالش های مختلف استان کرمان در زمینه های مختلف مانند خشکسالی، کمبود آب، بیکاری، و آلودگی محیط زیست کمک کنند.
- توسعه فرهنگ علم و فناوری: فعالیت این شرکتها در استان کرمان می تواند به ترویج فرهنگ علم و فناوری و ایجاد انگیزه در نسل جوان برای ورود به این عرصه کمک کند.

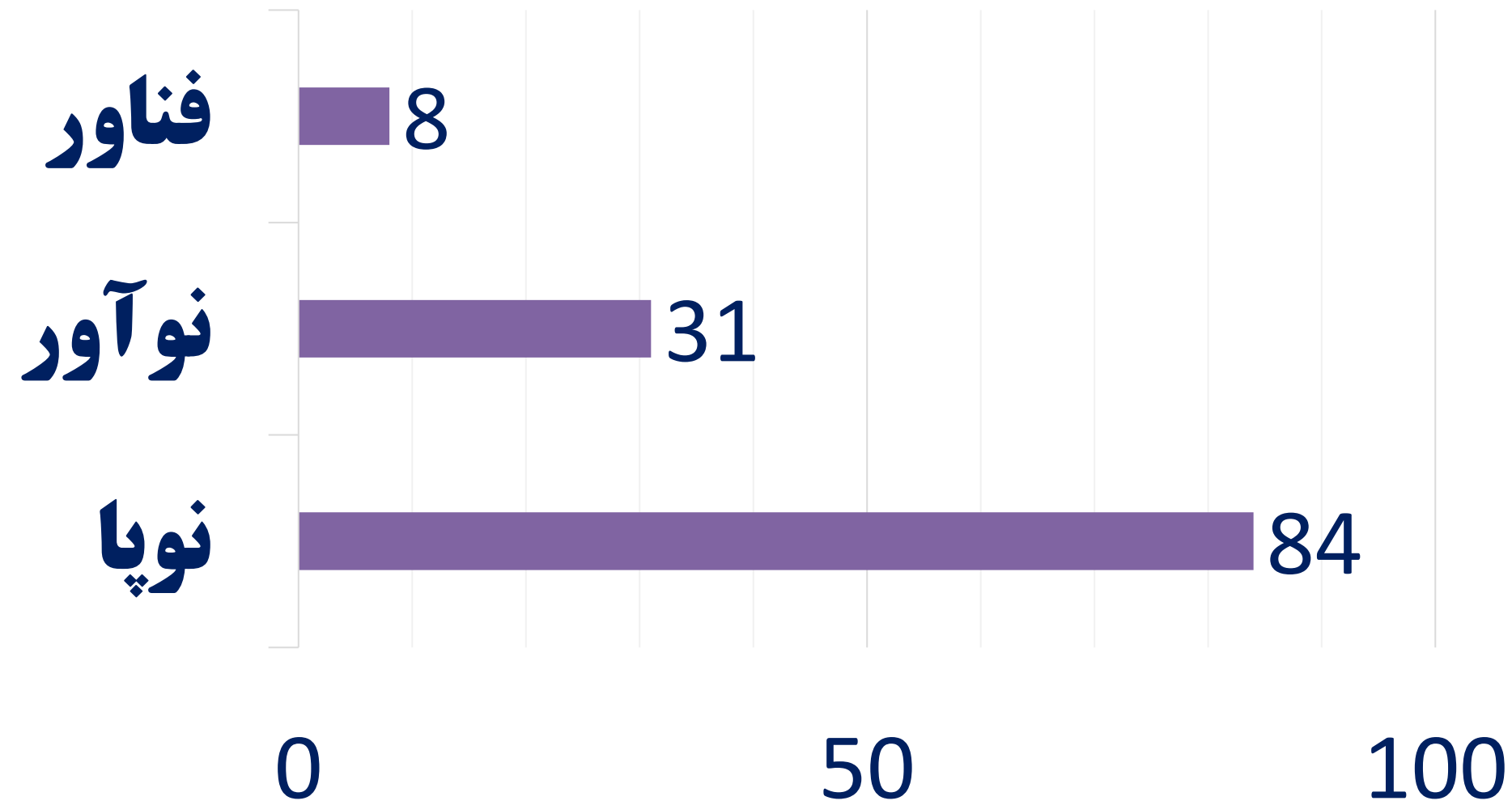

تعداد کل شرکت های دانش بنیان در کشور

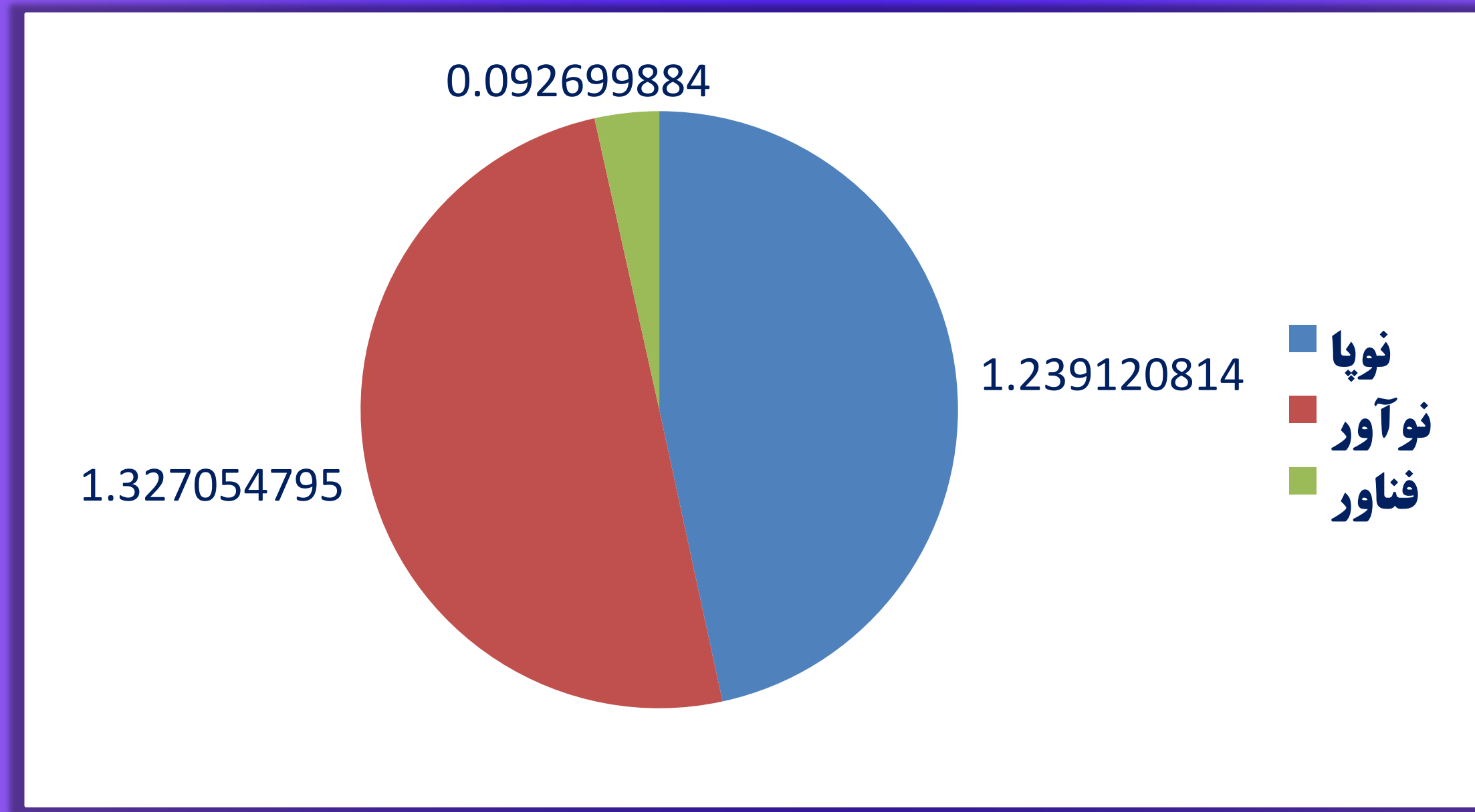

تعداد کل شرکت های دانش بنیان در استان کرمان

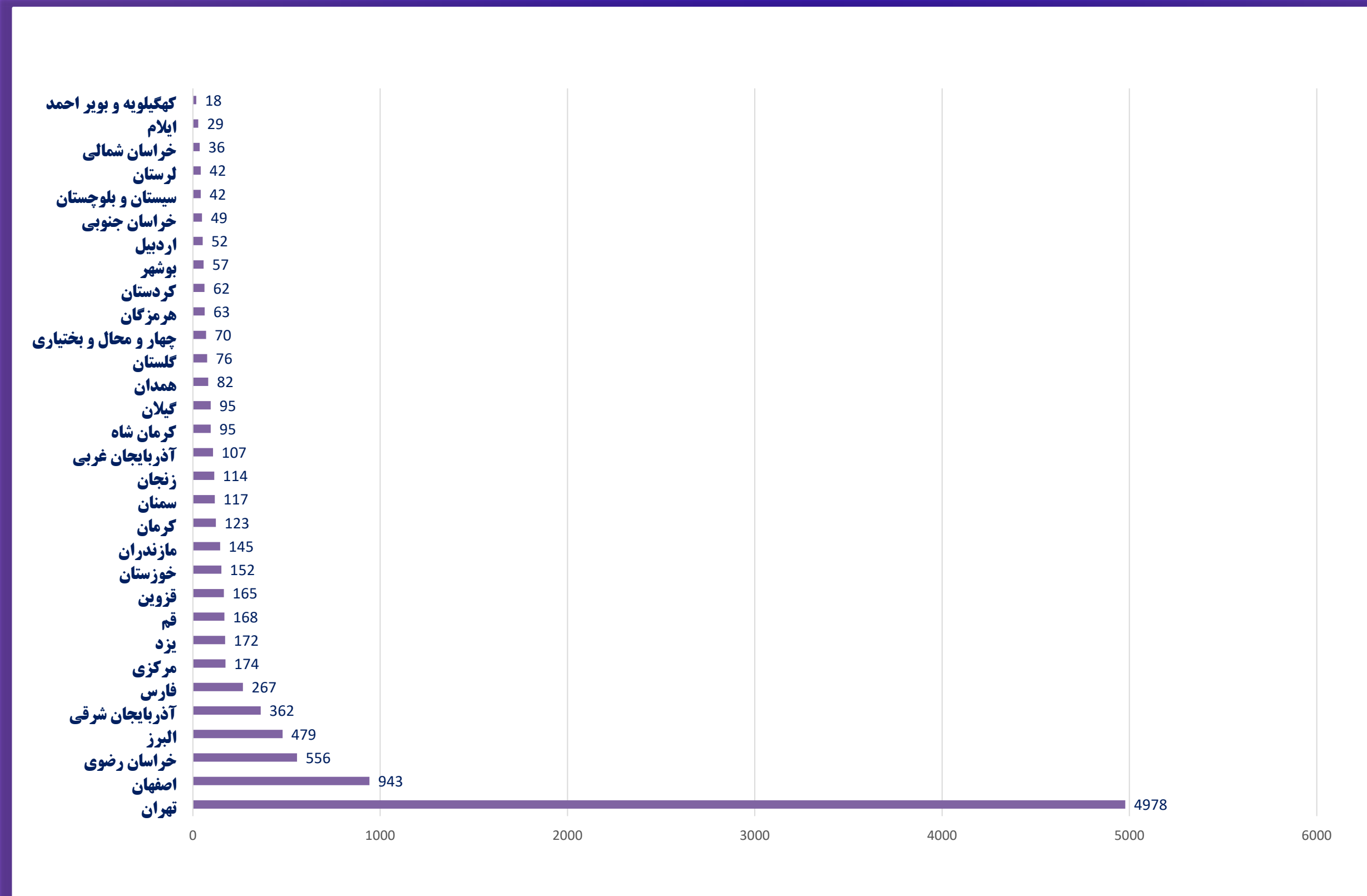

سهم استان کرمان از شرکت های دانش بنیان در کشور

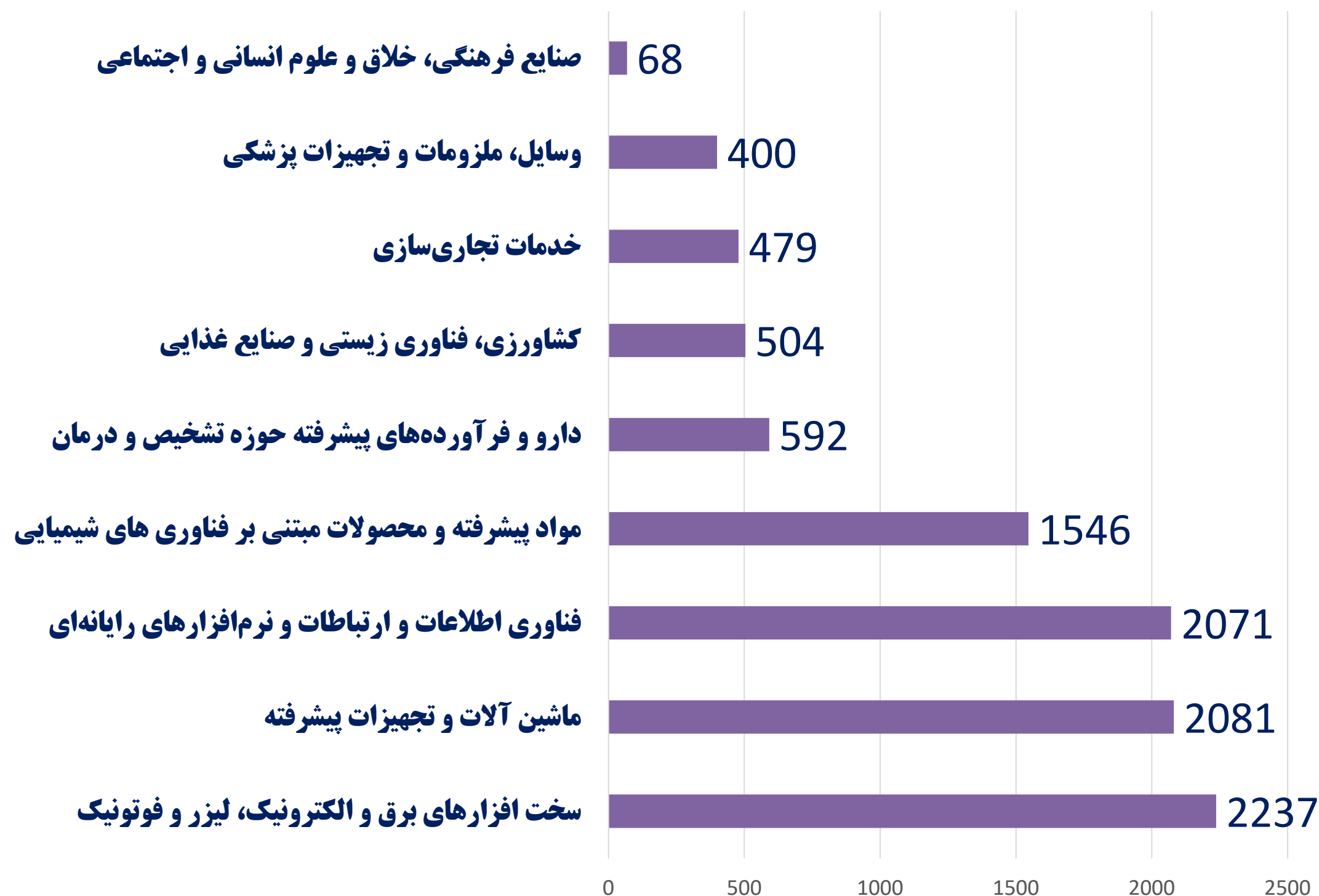

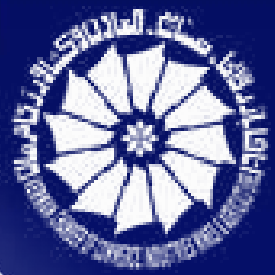
سهم استان کرمان از شرکت های دانش بنیان در کشور

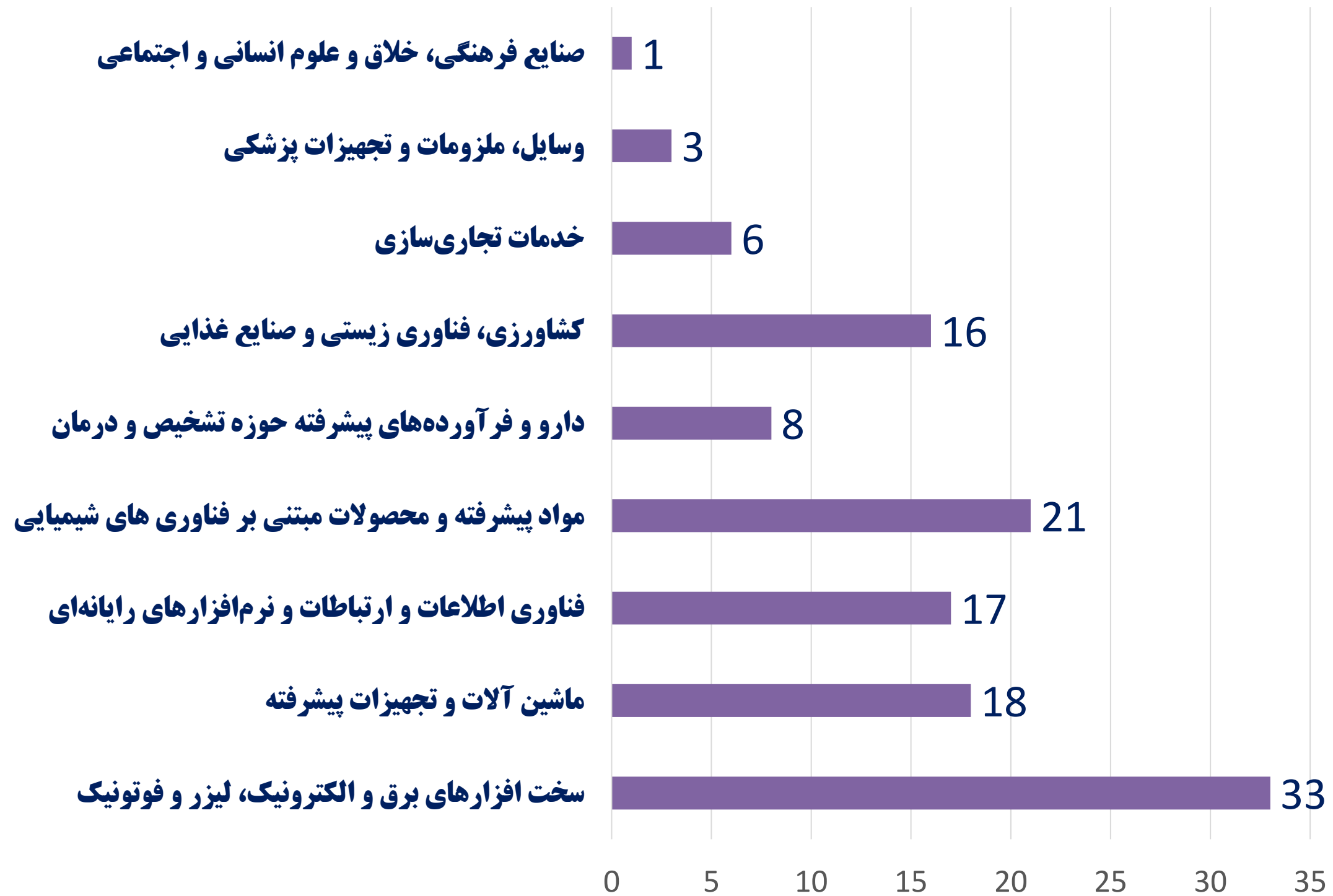

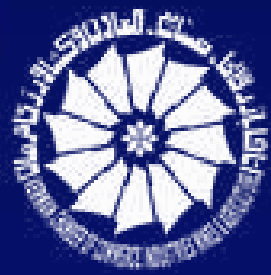
تعداد کل شرکت های دانش بنیان بر اساس حوزه فناوری در کل کشور

تعداد کل شرکت های دانش بنیان بر اساس حوزه فناوری در استان کرمان

سهم استان کرمان از شرکت های دانش بنیان در کشور بر حسب حوزه فناوری

نکات کلیدی

- استان کرمان با دارا بودن ۱۲۳ شرکت دانش بنیان تایید شده در جایگاه ۱۳ در بین استان های کشور قرار گرفته است.
- سهم استان کرمان از کل شرکت های دانش بنیان در کشور ۱.۲۳٪ می باشد. بیشترین سهم به ترتیب مربوط به استان های تهران با ۴۹.۸۹٪، استان اصفهان با ۹.۴۵٪ و استان خراسان رضوی با ۵.۵٪ می باشد.
- استان یزد ۳۹.۸۳٪ بیشتر از استان کرمان دارای شرکت دانش بنیان می باشد. تعداد شرکت های فناور استان یزد ۲ برابر استان کرمان می باشد.
- بیشترین سهم استان کرمان بر حسب حوزه های فناوری مربوط به بخش کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی با درصد ۳.۱۷ می باشد با توجه به آمار علامی استان کرمان رتبه اول صادرات محصولات غیر نفتی (کشاورزی) را دارا می باشد این نکته حائز اهمیت است که برای افزایش تعداد شرکت های دانش بنیان در این حوزه اقداماتی صورت پذیرد.

استان	تعداد شرکت های دانش بنیان در حوزه کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی
تهران	۱۱۱
البرز	۴۶
اصفهان	۳۷
خراسان رضوی	۳۳

